

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 87/14

Luksemburg, 19 czerwca 2014 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-268/13
Elena Petru / Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Sibiu i Casa
Națională de Asigurări de Sănătate

Zdaniem rzecznika generalnego Pedra Cruza Villalóna państwo członkowskie ma obowiązek udzielenia zgody na świadczenie usługi medycznej w innym państwie członkowskim, jeżeli niemożność jej wykonania na jego terytorium wynika z czasowych i przejściowych braków w jego placówkach szpitalnych

Z kolei, jeżeli chodzi o problem o charakterze strukturalnym, państwo członkowskie nie ma obowiązku udzielenia zgody na świadczenie takiej usługi w innym państwie, chyba że owa zgoda nie zagraża istnieniu systemu ubezpieczeń społecznych

Zgodnie z prawem Unii¹ pracownik może przemieszczać się na terytorium innego państwa członkowskiego w celu otrzymania opieki medycznej właściwej dla jego stanu, otrzymując w nim świadczenia, których potrzebuje, tak jakby był objęty systemem ubezpieczenia społecznego tego państwa, przy czym koszty są zwracane przez państwo zamieszkania. Państwo członkowskie zamieszkania nie może odmówić takiej zgody, jeżeli pomoc, której potrzebuje pracownik, znajduje się wśród świadczeń objętych jego przepisami prawa i nie może mu zostać udzielona w odpowiednim czasie na jego terytorium z uwagi na jego stan zdrowia i prawdopodobny rozwój jego choroby.

E. Petru, obywatelka rumuńska cierpi na poważną chorobę, której rozwój spowodował konieczność leczenia szpitalnego w wyspecjalizowanym ośrodku w Timisoarze (Rumunia), gdzie ustalono, że jej stan zdrowia był na tyle poważny, iż konieczna była pilna interwencja chirurgiczna. Podczas jej pobytu w szpitalu E. Petru przekonała się, że ów ośrodek nie dysponował podstawowymi środkami medycznymi i był przeludniony. Z tego względu, zważywszy ponadto na skomplikowany charakter zabiegu chirurgicznego, jakiemu miała się poddać, wystąpiła o zgodę na jego przeprowadzenie w Niemczech.

Pomimo oddalenia jej wniosku, E. Petru zdecydowała się na operację w Niemczech. Całkowity koszt zabiegu wyniósł ok. 18.000 EUR, zwrotu której to kwoty E. Petru dochodzi od organów rumuńskich.

Tribunalul Sibiu, który rozpoznaje sprawę, wniósł do Trybunału o ustalenie, czy ogólny brak podstawowych środków sanitarnych w państwie członkowskim zamieszkania jest sytuacją, w której okazuje się niemożliwe przeprowadzenie leczenia, tak że obywatel tego państwa członkowskiego może dochodzić prawa do udzielenia mu zgody na uzyskanie leczenia w innym państwie członkowskim na rachunek systemu świadczeń społecznych jego miejsca zamieszkania.

Pomimo że istnieje już orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości w tej dziedzinie, **to jest to pierwszy przypadek, w którym konieczność otrzymania pomocy medycznej w innym państwie członkowskim odpowiadałaby niedostatkowi środków w państwie zamieszkania.**

W przedłożonej dzisiaj opinii rzecznik generalny Pedro Cruz Villalón ocenił dwie różne kwestie: (1) czy niedostatek lub brak środków w placówce szpitalnej w niektórych okolicznościach może być

¹ Rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, w brzmieniu zmienionym i ujednoliconym przez rozporządzenie (WE) nr 118/97 z dnia 2 grudnia 1996 r. (Dz.U. z 1997 r., L 28, s. 1). Okoliczności sprawy głównej miały miejsce przed wejściem w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 592/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. (Dz.U. L 177, s. 1).

równoznaczny z sytuacją, w której nie jest możliwe wykonanie we właściwym czasie w państwie członkowskim określonej usługi medycznej znajdującej się wśród świadczeń objętych jego systemem świadczeń społecznych i (2) czy to samo ma miejsce, jeżeli owe braki lub niedostatek w ośrodkach medycznych mają charakter strukturalny.

Po przypomnieniu, że usługi medyczne, w tym publiczne, są usługami o charakterze gospodarczym podlegającymi swobodzie przepływu usług, rzecznik generalny podkreślił, że o ile państwa członkowskie mogą uzależnić od zgody świadczenie tych usług w innym państwie członkowskim na koszt państwa zamieszkania, to tylko wtedy mogą odmówić takiej zgody, jeżeli we właściwym czasie na jego terytorium może zostać uzyskane identyczne leczenie lub leczenie równie skuteczne.

Rzecznik generalny podsumował orzecznictwo w tej dziedzinie podkreślając, że pacjent z danego państwa członkowskiego, objęty publicznym systemem służby zdrowia, ma prawo do przemieszczenia się do innego państwa Unii zgodnie z systemem świadczeń społecznych jego państwa zamieszkania, jeżeli w owym innym państwie można uzyskać we właściwym czasie identyczne lub równie skuteczne leczenie, co nie jest możliwe w państwie jego zamieszkania. W tym przypadku system ubezpieczenia pacjenta pokrywa koszty poniesione za granicą. Jeżeli nie zostały spełnione te warunki, pacjent może udać się za granicę i uzyskać tam usługę, do której miał prawo w państwie członkowskim ubezpieczenia, jednakże będzie mógł dochodzić wówczas kosztów przewidzianych w państwie, w którym jest ubezpieczony, a nie kosztów zafakturowanych w miejscu wyświadczenia usługi.

Jeżeli chodzi o pierwsze pytanie, rzecznik generalny podkreślił, że ponieważ prawo Unii nie czyni rozróżnienia w odniesieniu do powodów, z których określone świadczenie nie może zostać wykonane we właściwym czasie, **należy uznać, iż czasowy brak środków medycznych jest równoznaczny z niedostatkiem związanym z brakiem personelu medycznego.** Z tego też względu, jego zdaniem, **państwo członkowskie jest zobowiązane do udzielenia zgody na świadczenie w innym państwie Unii usługi medycznej znajdującej się wśród świadczeń objętych systemem świadczeń społecznych, jeżeli braki w jednej z jego placówek szpitalnych o charakterze koniunkturalnym rzeczywiście uniemożliwiają wykonanie tej usługi.**

Z kolei, w odpowiedzi na drugie pytanie, rzecznik generalny stwierdził, że jeżeli brak środków medycznych służących wykonaniu danej usługi medycznej odpowiada brakowi strukturalnemu, państwo członkowskie nie jest zobowiązane do udzielenia zgody na świadczenie w innym państwie Unii usługi znajdującej się wśród usług objętych jego systemem ubezpieczeń społecznych, pomimo że może to oznaczać, iż określone usługi medyczne nie będą w rzeczywistości mogły zostać wykonane. **Będzie ono zobowiązane do udzielenia takiej zgody tylko wtedy, gdy owa zgoda nie będzie zagrażać istnieniu systemu świadczeń społecznych.**

Rzecznik generalny wskazał w tym zakresie, że państwo członkowskie, które znajduje się w sytuacji takich braków strukturalnych **nie będzie mogło stawić czoła ciężarom gospodarczym wynikającym z masowej emigracji zdrowotnej** osób objętych jego systemem opieki społecznej do innych państw członkowskich. Podkreślił, że dokładnie jednym z ograniczeń wykonywania swobody świadczenia usług w sektorze usług medycznych, jest wymóg, aby nie powodowało to zagrożenia dla świadczenia owych usług, ani też dla wysiłków planifikacyjnych i racjonalizatorskich dokonywanych w tym istotnym sektorze w państwie zamieszkania pacjenta.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106